

Jan Amos Komenský a Praha

V minulém čísle jsme k letošnímu „Roku Jana Amose Komenského“ přinesli rozhovor s Markétou Pánkovou, ředitelkou Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. K. Dnes se s pomocí Markéty Pánkové a jejího kolegy z muzea, Jana Šimka, pokusíme zmapovat pražské stopy „Učitele národů“.

Luneta, Jan Amos Komenský v pantheonu Národního muzea od Václava Brožíka

Tušíme asi všichni, že narozen na jihovýchodní Moravě (Uherský Brod nebo Nivnice?), měl Komenský silný vztah především k této části naší země. Jeho vlastenectví se však neomezovalo jen na Moravu jako takovou. Cítil sounáležitost s celým českým národem, a proto Prahu uznával jako významné město a sídlo českých králů. Ostatně podle Komenského zmínky v korespondenci měl údajně jednu z nemnoha svých návštěv Prahy uskutečnit u příležitosti korunovace Fridricha Falckého (4. 11. 1619). Bezpečně je prokázáno, že Prahu navštívil již dříve, při návratu z univerzitních studií v Heidelbergu v roce 1614, kdy si ve městě několik dní odpočinul a konzultoval svoji další činnost s biskupem Jednoty bratrské Janem Cyrilem. Ten mu doporučil vrátit se domů na Moravu, což Komenský učinil a zahájil svou pedagogickou dráhu na latinské škole v Přerově.

Skutečnost, že Komenský ve městě nestrávil delší dobu, však není úplné podstatné. Důležité je, že v dnešní době najdeme v Praze řadu připomínek Komenského, respektive jeho odkazu. Tím hlavním místem je právě Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského. Po Komenském jej pojmenovali čeští učitelé při vzniku pedagogického muzea v roce 1892, protože se hlásili k jeho odkazu právě u příležitosti oslav 300. výročí jeho narození. Málková si dnes již vzpomene, že v době téhož ministr kultury a vyučování, Paul Gautsch, zakázal na školách v Rakousku-Uhersku oslavu Komenského uskutečňovat. K tomu je třeba připomenout, že před koncem habsburské éry se nepodařilo v Praze odhalit ani jeden pomník věnovaný Komenskému, a to i navzdory úsilí Jana Nerudy.

Studio DVA divadlo – online živé vysílání z divadla

Na základě obrovského množství pozitivních ohlasů na naši první online talkshow JSME S VÁMI z 12. března 2020 jsme připravili i další živá vysílání na našem facebookovém profilu. Na programu jsou exkluzivně z divadla vysílány talkshow, koncerty nebo také speciální divadelní představení. Mezi hvězdnými hosty se objevují taková jména jako Monika Absolonová, Bob Klepl, Jan Kraus, Ivana Chýlková, Eva Holubová, Patrik Hartl, Zlata Adamovská, Petr Štěpánek, či Radka Fišarová.

Exkluzivní vysílání, které začíná v klasických 19.00 hodin, je zdarma, ale zájemci si mohou pořídit dobrovolnou vstupenku. Informace o programu vysílání na www.studiodva.cz.

PLACENÁ INZERCE

Od Vašaty k Obamovi – Chef Miroslav Dušek

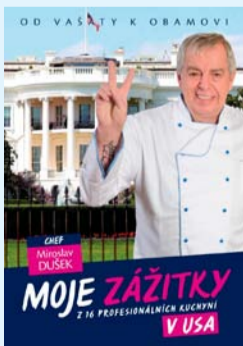
Obsluhoval americké prezidenty, italské mafiánské kmotry i zpěváka Julia Igliesiae. V USA prošel kuchyněmi 21 restaurací. Amerika se mu stala až do roku 2014 domovem. Nikdy si ale nezažádal o americké občanství. Teď je zpátky doma v Česku a vydal o tom všem svědectví ve formě e-knihy proložené množstvím zajímavých vlastních receptů.

Mirkův příběh začal u soustruhu v pražském ČKD. Týden po ruské okupaci ale v roce 1968 emigroval. Jeho zastávkami byly Vídeň, Curych a nakonec v roce 1971 zakotvil v New Yorku. Začínal v proslulé české restauraci pana Vašaty, vypracoval se a postupoval. Další 32 let prožil v Miami. Při své práci poznal řadu osobností amerického politického i kulturního života a také mnoho zajímavých českých krajanů. Vařil i pro Baracka Obamu nebo Billa Clintona, také pro známé americké sportovce nebo celebrity. Poznal ale i ostatní americkou společnost a dokázal si utvořit jasný názor na lidi i zemi. I v svém novém českém bydlišti, v malebných Nových Hradech, si otevřel výbornou restauraci, která překvapuje návštěvníky jak kvalitou, tak originalitou.

První čtenář hodnotí: „...recepty Chefa Miroslava jsou kořením knihy, mohou vás inspirovat ve vaší kuchyni. Ale to hlavní, na čem si tu pochutnáte, a co vás může inspirovat ve vašem životě, je opravdu silný příběh. Vyprávěný s noblesou, má překvapivě hlubokou a motivující linku. Rozhodně žádné laciné čtení...“

A ještě důležitá informace:

Část výtěžku ze zakoupené knihy se autor rozhodl věnovat nadačnímu fondu Štátní hvězda, na podporu dětí s dětskou mozkovou obrnou. Tuto nemoc totiž sám jako tříletý přežil a jeho rodiče překonávali složitě situace s intenzivní rehabilitací a léčbou. E-knihy lze koupit za 399 Kč na www.smsticket.cz prostřednictvím odkazu: <https://www.smsticket.cz/vstupenky/16104-e-book-miroslav-dusek> Kniha vám bude obratem zaslána do vaší emailové schránky v PDF nebo vyžádaném formátu, jakmile bude potvrzena vaše platba od www.smsticket.cz.

OD VAŠATY K OBAMOVÍ
CHEF MIROSLAV DUŠEK
MOJE ZAŽITKY Z IN PROFESIONÁLNÍ KUCHYNÍ V USA

Nelze off-line, zkuste on-line!

Není mnoho míst, kam se dá dnes vyrazit. Na druhou stranu, je mnoho institucí, které pracují na tom, aby se jejich nabídka dala shlédnout i „on-line“ z domova, přes počítač. A neriskovat tak kontakt s jinými spolubyvateli a vyhověť současným ochranným nařízením. Dovolím si zde několik tipů nabídnout.

VIRTUÁLNĚ DO NÁRODNÍHO MUZEA

Muzeum nyní otevírá dvě výstavy. **Sametová revoluce – říká se jí sametová.** Výstava představující události druhé poloviny 80. let minulého století, samotnou sametovou revolucí. A **Labyrint informací a ráj tisku:** Výstava k 300. výročí vydání prvních českých psaných novin. Postupně však představí i další výstavní projekty.

Výstavami vás provede nejprve video s jejím kurátorem a v rámci využívané platformy budete mít možnost si prohlédnout fotografie, dokumenty, sbírkové předměty i audiovizuální materiály spojené s každou výstavou. Průměrná doba prohlídky je zhruba dvacet minut a po celou dobu vás bude provázet hlas českého režiséra, moderátora a cestovatele Petra Horkého.

Online výstavy jsou kvůli vysokému rozlišení optimalizovány pro stolní počítač nebo notebook. Na mobilních platformách je nelze prohlédnout. Nejlépe fungují na prohlížeči Chrome, v nastavení je třeba mít povolen JavaScript. Součástí stahovaného obsahu jsou videa, obrázky a audiokomentář, na pomalejším připojení se výstava načtou přibližně za minutu. (web NM) Více na www.nm.cz/virtualne-do-muzea-online-vystavy

KDYŽ NEMŮŽETE JÍT DO CAMPU, PŘIJDE CAMP ZA VÁMI!

Plnošný zákaz pořádání společenských akcí vnímá **Centrum architektury a městského plánování (CAMP)** jako výzvu. Myslí na své návštěvníky a fanoušky architektury, pro které připravilo alternativní virtuální program. Své přednášky nabídne v podobě živých přenosů, spouští online archiv záznamů přednášek, diskuzí a programů, které se v instituci již odehrály a připomíná podcast Zkouška síren ze světa současné architektury a urbanismu. Uvádí také osm dosud nezveřejněných dílů talk show Camping s Ondřejem Cihlářem. www.campuj.online

KNIHY ON-LINE

Městská knihovna uzavřela do odvolání Ústřední knihovnu i všechny své pobočky. Všechny výpůjčky budou automaticky prodloužovány, stejně jako slíbené rezervace. Zpozdlné během uzavírky nenabíhá. Zrušeny jsou také všechny plánované akce. V plném provozu jsou však online služby, především portál **e-knihovna.cz** nabízející zdarma a bez registrace více než 1700 titulů beletrie klasické i současné literatury. Dostupnost titulů jistě ocení zejména studenti, kteří shánějí četbu ze seznamů doporučených knih. Ale nabídka je mnohem širší – současná česká beletrie, historické romány, dobrodružné příběhy, poezie či detektivky. E-knihy jsou dostupné zdarma a ve třech různých formátech vhodných k prohlížení na monitorech, čtení na mobilech i ve čtečkách.

Vybírejte z připravených seznamů na www.e-knihovna.cz, nebo hledejte konkrétní titul v katalogu.

MUZEUM MĚSTA PRAHY NA SÍTI

Muzeum nabízí jednak soubor webových výstav, které byly vytvořené primárně pro online prezentaci, zároveň i virtuální pro-

hlídky výstav, které již proběhly v prostorách muzea.

Nové virtuální prohlídky

- muzeum-mesta-prahy-na-tesnove.muzeumprahy.cz
- pro-kamna-ke-spackovi.muzeumprahy.cz
- listopad-1989-v-prazskych-ulicich.muzeumprahy.cz

VIRTUÁLNÍ VÝSTAVY

Konzervovaná minulost

- muzeumprahy.cz/5279-konzervovana-minulost
- konzervovana-minulost.muzeumprahy.cz

Od nitě ke košili / Textil a móda středověkých Prahanů

- muzeumprahy.cz/2664-od-nite-ke-košili-textil-a-moda-stredovekych-prazanu
- od-nite-ke-košili.muzeumprahy.cz

Strašnice... zahrada Prahy, brána armád...

- muzeumprahy.cz/2560-strasnice-zahrada-prahy-brana-armad
- strasnice.muzeumprahy.cz

Historie povodní v Praze

- muzeumprahy.cz/2213-historie-povodni-v-praze
- historie-povodni-v-praze.muzeumprahy.cz

Pro děti na doma

Soubor vstříhověk, pracovních listů, které si mohou menší děti se svými rodiči doma vybarvovat, slepovat a vyplňovat. Každý týden je sada aktualizována o nové pracovní listy. muzeumprahy.cz/pro-deti-na-doma

Dějiny Prahy za školou

Lektorské oddělení každý týden zadává úkoly s odkazy, které seznamují starší žáky základních škol zajímavou formou s historií Prahy. Děti mohou zasílat své řešení a mohou být odměněny malým dárkem. muzeumprahy.cz/dejiny-prahy-za-skolou Kontakt pro bližší informace: www.muzeumprahy.cz.

Galerie Rudolfinum startuje projekt ONLINE! Nabídne pohledy do uzavřených výstav a tipy pro děti

Galerie umožní veřejnosti nahlédnout do dvou současných výstav: výstava belgického umělce **Michaëla Borremanse The Duck** a videoprojekce dalšího Belgičana **Dauida Claerbouta Olympia** (The real time disintegration into ruins of the Berlin Olympic stadium over the course of a thousand years).

„Online pokračujeme také v oblíbených Nedělních dílnách pro děti. Návštěvníci vzdělávacího a relaxačního centra Galerie Rudolfinum Artpark naleznou na facebookové stránce pod heslem KLIK tipy, jak s dětmi kreativně trávit čas. Zároveň jak je vzdělávat o současném umění a také edukativní projekty pro dospělá.“ uvádí ředitel Galerie Rudolfinum Petr Nedoma.

Projekt Galerie Rudolfinum ONLINE a Artpark KLIK sledujte na: galerierudolfinumonline FB@galerie.rudolfinum FB@artpark.rudolfinum IG@galerierudolfinum www.galerierudolfinum.cz

Doufáme, že si z nabídky vyberete a přeje-mě příjemně strávený čas!

OS

Vážení čtenáři Listů Prahy 1,

naše noviny tentokrát výjimečně vycházejí pouze v elektronické podobě. Tisk těch klasických Listů, na které jste zvyklí, bychom v současné situaci nedokázali zaplatit. A také pošta v důsledku mimořádné situace má omezené nabídky služeb a mimo jiné nedistribuuje informační materiály. Rozhodli jsme se proto vydat alespoň dvě symbolické stránky, abychom nepřetřhli dlouhouletou kontinuitu. Někdy Listy Prahy 1 vyšly i v době těsně po ničivé povodni 2002. Chceme alespoň vám, čtenářům, na které máme spojení elektronicky, přinést něco zajímavého i ve svízelném čase nejistoty a obav, kdy všichni vítáme dobré zprávy a rozptýlení. I obsahově je toto vydání samozřejmě trochu jiné. Jako titul zaměřený na kulturní život v Praze máme obrovský výpadek nejen témat, ale i kulturní inzercí, která pro organizátory dočasně pozbyla smyslu. Opatrní jsou i všichni ostatní inzerenti. Tím více děkujeme těm, kteří se svízelné situace nezalekli.

Chtěli bychom Vás o něco požádat: **Prosíme, rozešlete tyto Listy Prahy 1 svým přátelům a známým, aby se dostaly do co nejvíce e-mailových schránek**, když výjimečně nemůžeme noviny distribuovat do těch skutečných, poštovních. Pomozte tak rozšířit toto „zvláštní vydání“ k dalšímu čtenářům, na které spojení nemáme.

Děkujeme vám

Vaše redakce

www.listyprahy1.cz

Dny všední i sváteční

Sedě doma, u počítače, nemáme zase tolik co na práci, sledují dny v kalendáři. Jak pomalu jdou – jeden měsíc končí, druhý začíná. Stolni kalendář má krásný, s obrázky. Zove se „Krásy světa“. Leckterá místa jsem již viděl, některá třeba ještě uvidím. Ovšem kdo ví kdy. Tím se však zaobírat nehodlám a vy jistě také nechcete slyšet stále dokola o stejných věcech. Ostatně – jak se moudře říká – vše jednou pomine.

V kalendáři mne zaujala čtená označení „světových dnů“. Některé jsou celkem jasné, například Den narození Jana Amose Komenského – 28. března. Toto datum se v naší kultuře bere i jako Den učitelů. To ale v kalendáři uvedeno není. Asi proto, že Světový den učitelů je 5. října. Tak ho stanovila v roce 1994 Organizace spojených národů. Jako jiný – jasný svátek budí 1. červen – Mezinárodní den dětí nebo 1. květen – Svátek práce.

Při pročítání kalendáře jsem však narazil i na velmi zajímavé sváteční dny. A po dalším bádání na internetu pak ještě na další, netušené, mnohdy i bizarní, svátky. Nad některými jsem žasl, některé mě skoro vyděšily a jiné naopak dobře pobavily. Pár vám jich ocituji, pro ukrácení dlouhé chvíle, pro pobavení.

Tak například 26. leden je Mezinárodním dnem celníků, jak v roce 1953 stanovila Světová celní organizace. 21. března má svých oslavenců více: Světový den Downova syndromu, Světový den poezie, Mezinárodní den za odstranění rasové diskriminace, Mezinárodní den lesů a dokonce i Mezinárodní den zeměměřičů.

Zatímco některé dny jsou zařazeny významnými organizacemi a institucemi: OSN, EU, WHO a podobně, jiné svátky jsou spíše komerční či zcela recesistické. Víte třeba, že 21. červen je Světový den hudby, Mezinárodní den triček a také Mezinárodní den trpaslíků? První den bych pochopil, druhý mi přijde jako obchodní trik, ale třetí je skutečně zajímavý. Hlásí se k němu „Fronta za osvobození zahradních trpaslíků“, jež má za cíl osvobodit zahradní trpaslíky a umístit je do volné přírody jako „přírodní prostředí zahradních trpaslíků.“

Nakonec, něco z těch bizarních: 29. červenec – Mezinárodní den tygrů, 2. srpen – Den suchého zipu, 19. listopad – Světový den toalet (World Toilet Organization), 25. listopad – Mezinárodní den bez nákupu, českou stopu má 16. srpen – Mezinárodní den rumu, 6. červenec – Světový den polibku a 8. srpen – Mezinárodní den ženského orgasmu (prý jako dík ženám, původem z Brazílie).

Nemám sice tolik co na práci, ale co je moc, to je moc. Zase na druhou stranu – kdo si hraje, nezlobí.

Krásné dny všední i sváteční!
Ondřej Sedláček

Martina Janoušková

Zábavu i vzdělání kdykoli do uší: stoupající fenomén podcastů

Obliba podcastů je v posledních letech stále na vzestupu – jedná se totiž o nejjednodušší cestu k mluvenému slovu. Podcast je volně šířený zvukový záznam na internetu, který se dá poslouchat zdarma buďto stažením do vlastního zařízení, nebo přímo online. Na rozdíl od rádia si tak můžete obsah vybírat na míru – přesně ten, který se vám líbí, a poslouchat ho kdykoli, třeba při cestě do práce nebo během mytí nádobí. Jedním z tvůrců tohoto typu obsahu je i Český rozhlas, který má na svém webu velkou nabídku různorodých pořadů.

Mezi nejoblíbenější pořady patří ty, jež se zaměřují na blízkou i vzdálenou historii. Příkladem mohou být *Příběhy 20. století*, které jsou od roku 2013 vysílány každou neděli od 20:05 na programu ČRo Plus. Tento dokumentární cyklus přináší skrze vzpomínky pamětníků (veteránů, odbojářů, přeživších holocaustu, ale i politických vězňů komunistu nebo funkcionářů KSČ) nové pohledy na minulost století. Na stejném programu je pak vysílán i pořad *Historie Plus* (pravidelně v sobotu od 20:33), ve kterém se během 25 minut moderátoři věnují osobnostem a dějinným událostem nejen z českého prostředí.

Dalším oblíbeným podcastem, jehož všechny díly je možné si na webu Českého rozhlasu poslechnout, je pořad *Prahou*

křížem krázem. Tento cyklus krátkých pozvánek na místa v Praze, která stojí za to navštívit, nabízí netradiční pohled na domy, věže, mosty, parky, zahrady, stromy, sochy, rybníky či potoky. V souvislosti s aktuálně probíhajícími bouráními některých architektonických zajímavostí hlavního města pak může zaujmout i pořad o architektuře *Bourání* programu Radio Wave, jehož autory jsou Adam Gebrian a Karolína Vránková. V pořadu se v nedávné době objevil například i rozhovor o umění v metru s architektkou Annou Švarc, která pracuje pro Dopravní podnik hlavního města Prahy. Audioarchivy všech dílů pořadů jsou dostupné na webu mujrozhlaz.cz.

